

2048

مقایسه کارآیی برخی حشره‌کش‌ها روی پسیل معمولی، *Agonoscena pistaciae* و برخی خصوصیات باغبانی درختان پسته در کاشان

غلامحسین روشندی نوش آبادی، حبیب عباسی پور و جابر کریمی

گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

groshehi@yahoo.com

درخت پسته، متعلق به تیره پسته‌سانان (Anacardiaceae)، گیاهی دویایه، خزان‌پذیر یا همیشه سبز می‌باشد. این جنس دارای ۱۳ گونه است و گونه (*P. vera* L.) یا پسته اهلی دارای میوه‌های درشت و خندان می‌باشد پسیل معمولی پسته، مهم‌ترین *Agonoscena pistaciae* Burckhardt & Lauterer (Hem.: Psyllidae) چندین نسل (۵-۶) در سال دارد. این تحقیق در طی سال‌های ۱۳۹۵-۹۶ در باغ‌های پسته بارده ده ساله (رقم اکبری) کاشان انجام شد. تیمارها عبارت بودند از حشره کش مونتو، پالیزین، پیستاگارد، کائولین ۵٪، کائولین ۱۰٪ و شاهد: علت انتخاب این تیمارها جدید بودن و تنوع آن‌ها از جهت نوع ترکیب (شیمیایی، گیاهی، پروفیوتوک و معدنی) بود. محلول‌پاشی طی سه نوبت در هر سال به فاصله یک ماه از همدیگر (تیر، مرداد و شهریورماه) انجام شد و شمارش تعداد پوره‌های زنده و مرده پسیل با فوائل یک روز قبل از محلول‌پاشی و ۲۱، ۷، ۳ و ۱۴ روز بعد از محلول‌پاشی انجام شد. نتایج نشان داد که اثر تیمارها و اثر مقابل تیمار در زمان روی تعداد پوره زنده و مرده در هر دو سال معنی‌دار بود. مقایسه میانگین‌ها نشان داد که بیشترین تلفات آفت در هر سه مرحله مربوط به سه روز پس از سمپاشی بوده و ضمناً بهترین تاریخ تکرار محلول‌پاشی یک تا دو هفته پس از محلول‌پاشی نوبت اول بدست آمد. همچنین تیمار پالیزین و کائولین ۱۰٪ بیشترین تاثیر را داشتند. همچنین در سال ۱۳۹۵ اثر تیمار از نظر صفت طول سرشاخه در سطح احتمال ۵٪ معنی‌دار، از نظر صفت تعداد جوانه سالم غیرمعنی‌دار و از نظر صفت تعداد جوانه از بین رفته در سطح احتمال ۱٪ معنی‌دار بود. تکرار از نظر صفات طول سرشاخه و تعداد جوانه سالم در سطح احتمال ۱٪ معنی‌دار شد، ولی از نظر صفت تعداد جوانه از بین رفته معنی‌دار نشد، ضمن آن که در سال ۱۳۹۶ اثر تیمار و تکرار روی هیچ یک از صفات مورد نظر معنی‌دار نشد. لذا براساس نتایج سال نخست ترکیب اصلی قابل توصیه در مقایسه با سایر تیمارها، کائولین ۵٪ با میانگین رشد سرشاخه ۲۴/۷±۸/۵۱ و میانگین تعداد جوانه از بین رفته ۲۴/۷۵+۱/۴۴ می‌باشد.

وازگان کلیدی: پسیل پسته، پوره زنده و مرده، حشره‌کش، کائولین، خصوصیات باغبانی